

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної

роботи

20__ р.

Робоча програма навчальної дисципліни

СУЧАСНІ КОНФЛІКТИ ТА ЇХ ПРОГНОЗУВАННЯ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти : другий (магістерський)

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

освітні програми : «Міжнародні відносини та регіональні студії: європеїстика»

спеціалізація

вид дисципліни : обо'язкова

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2020 / 2021 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна 28.08. 2020 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Лиман Сергій Іванович, доктор історичних наук, професор, професор кафедри туристичного бізнесу та країнознавства ХНУ імені В.Н. Каразіна

Програму схвалено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Протокол від 28.08. 2020 року №1

Завідувач кафедри кандидат історичних наук, доцент

Анатолій ПАРФІНЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
«Міжнародні відносини та регіональні студії: європеїстика»
назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини та регіональні студії: європеїстика»

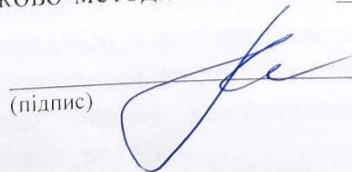

Валерія БАРАНОВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від 28.08. 2020 року, №1

Голова науково-методичної комісії

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Сучасні конфлікти та їх прогнозування» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини та регіональні студії: європеїстика» підготовки магістра за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

1.Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни – вивчення студентами причин виникнення, сутності, структури, етапів розвитку, особливостей, механізмів врегулювання, прогнозування, запобігання і наслідків міжнародних конфліктів постбіполярної системи міжнародних відносин, ролі в цих процесах держав, міжнародних, урядових і неурядових організацій.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни «Сучасні конфлікти та їх прогнозування» :

- вивчення особливостей історичного коріння та сучасних форм міжнародних конфліктів;
- розуміння ролі, місця і функцій конфліктів в сучасній системі міжнародних відносин;
- розширення уявлень студентів про причини та географію сучасних міжнародних конфліктів;
- осмислення складного процесу, тенденцій, механізмів врегулювання сучасних міжнародних конфліктів, стратегії й тактики переговорного процесу, його стилей та методів;
- з'ясування комплексу інтересів сторін міжнародних конфліктів;
- вивчення специфіки міжнародного тероризму;
- вироблення навичок самостійного політичного аналізу етапів міжнародних конфліктів в різних регіонах світу
- формування на основі сучасних наукових підходів практики прогнозування майбутніх міжнародних конфліктів та його впливу на процес забезпечення національної та міжнародної безпеки; .
- показати студентам вплив міжнародних конфліктів на розвиток окремих країн й системи міжнародних відносин в цілому.
- проаналізувати склад учасників міжнародних конфліктів, перспективи їх подальшої постконфліктного взаємодії

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до ОПП.

Загальні компетентності

ЗК 7 – вміння аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення;

ЗК 11 – навички міжособистісної взаємодії, цінування та повага різноманітності та багатокультурності, здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК 1 – поглиблені знання про природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики;

ФК 7 – здатність провадити прикладні аналітичні розробки проблем міжнародних відносин та світової політики, фахово готувати аналітичні матеріали та довідки;

ФК 10 – розуміння особливостей розвитку країн та регіонів, сучасних глобальних, регіональних та локальних процесів, та місця в них України;

1.3. Кількість кредитів - 4

1.4. Загальна кількість годин – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	-
Семестр	
1-й	-
Лекції	
20 год.	-
Практичні, семінарські заняття	
10 год.	-
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
90 год.	-
Індивідуальні завдання	
-	

1.6.Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **результатів навчання** :

Загальні програмні результати навчання за спеціальністю

Знання

ПРН 5 – знання двох іноземних мов на професійному рівні: англійською мовою як основною іноземною мовою, німецькою, французькою, італійською або іспанською як другою іноземною мовою.

Уміння:

ПРН 8 – демонструвати в умовах усних ділових контактів з використанням прийомів і методів усного спілкування знання в царині міжкультурної комунікації та відповідних комунікативних технологій, застосовувати ситуаційний підхід з метою ефективного виконання професійних обов’язків;

ПРН 9 – використовувати правила цивілізованого спілкування у ділових справах, мати на увазі принципи поведінки ділових партнерів, які сприяють створенню умов для забезпечення взаємовигідних стосунків;

ПРН 13 – володіти двома іноземними мовами на професійному рівні: англійською мовою як основною іноземною мовою, німецькою, французькою як другою іноземною мовою;

ПРН 14 – проводити переговори (в тому числі іноземною мовою) та шукати шляхи розв’язання різноманітних проблем у сфері зовнішніх відносин.

Навички:

ПРН 19 – готувати документи (державною й іноземними мовами) для дипломатичних комунікацій, довідки, проекти дипломатичних, юридичних та інших ділових документів;

ПРН 20 – аналізувати іншомовні джерела інформації для отримання даних, що є необхідними для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень;

ПРН 26 – виконувати професійний усний та письмовий переклад з/на іноземну мову, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої та світової політики, міжнародних комунікацій, багатосторонніх міжнародних проектів.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні основи та проблема врегулювання міжнародних конфліктів

Тема 1. Вступ. Теорія, сутність, типологія конфліктів.

Тема 2. Історичні форми конфліктів від Давнини та Середньовіччя до закінчення «Холодної війни».

Тема 3. Специфіка сучасних конфліктів.

Тема 4. Військова сила як фактор впливу та вирішення міжнародних проблем і конфліктів.

Тема 5. Способи врегулювання конфліктів.

Тема 6. Прогнозування як складова процесу управління конфліктами.

Розділ 2. Практика міжнародних конфліктів. Конфлікти в регіонах світу

Тема 7. Сучасні конфлікти в Європі й конфліктний потенціал регіону.

Тема 8. Конфлікти на пострадянському просторі.

Тема 9. Сучасні конфлікти на Американському континенті й конфліктний потенціал регіону.

Тема 10. Сучасні конфлікти на Близькому і Середньому Сході та конфліктний потенціал регіону.

Тема 11. Сучасні конфлікти в Азії та конфліктний потенціал регіону.

Тема 12. Сучасні конфлікти в Африці та конфліктний потенціал регіону.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. Теоретичні основи та проблема врегулювання міжнародних конфліктів						
Тема 1. Вступ. Теорія, сутність, типологія конфліктів	12	2	2			8
Тема 2. Історичні форми конфліктів від Давнини та Середньовіччя до закінчення «Холодної війни»	9	2				7
Тема 3. Специфіка сучасних конфліктів	12	2	2			8
Тема 4. Військова сила як фактор впливу та вирішення міжнародних проблем і конфліктів	9	2				7
Тема 5. Способи врегулювання конфліктів	12	2	2			8
Тема 6. Прогнозування як складова процесу управління конфліктами.	9	2				7
Разом за розділом 1	63	12	6			45
Розділ 2. Практика міжнародних конфліктів. Конфлікти в регіонах світу						
Тема 7. Сучасні конфлікти в Європі й конфліктний потенціал регіону.	10	2				8
Тема 8. Конфлікти на пострадянському просторі	10		2			8
Тема 9. Сучасні	9	2				7

конфлікти на Американському континенті й конфліктний потенціал регіону						
Тема 10. Сучасні конфлікти на Близькому і Середньому Сході та конфліктний потенціал регіону	9	2				7
Тема 11. Сучасні конфлікти в Азії та конфліктний потенціал регіону	10	2				8
Тема 12. Сучасні конфлікти в Африці та конфліктний потенціал регіону	9		2			7
Разом за розділом 2	57	8	4			45
<i>Усього годин</i>	120	20	10			90

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ. Теорія, сутність, типологія конфліктів	2
2	Специфіка сучасних конфліктів	2
3	Способи врегулювання конфліктів	2
4	Конфлікти на пострадянському просторі	2
5	Сучасні конфлікти в Африці та конфліктний потенціал регіону	2
	Разом	10

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Вступ. Теорія, сутність, типологія конфліктів. Проаналізувати дискусійні питання сучасної науки та виявити специфіку центрів вивчення міжнародних конфліктів у світі.	8
2	Історичні форми конфліктів від Давнини та Середньовіччя до закінчення «Холодної війни». Розширити лекційний матеріал інформацією про головні конфлікти європейських країн через колоніальні протиріччя у Модернову добу	7
3	Специфіка сучасних конфліктів . Лекційний матеріал доповнити більш детальним вивченням причин зростання активності транснаціональних акторів у	8

	сучасних міжнародних конфліктах	
4	Військова сила як фактор впливу та вирішення міжнародних проблем і конфліктів Дослідити головні недоліки використання у сучасних конфліктах палубної авіації (на прикладі кораблів типу «Честер У. Німіц»).	7
5	Способи врегулювання конфліктів Проаналізувати роль християнських релігійних організацій у врегулюванні сучасних конфліктів.	8
6	Прогнозування як складова процесу управління конфліктами. Лекційний матеріал доповнити більш детальним вивченням особливостей діяльності «Римського клубу» та його моделей розвитку світової конфліктогенності.	7
7	Сучасні конфлікти в Європі й конфліктний потенціал регіону. Проаналізувати внутрішньополітичні та зовнішньополітичні наслідки референдуму про незалежність Каталонії в 2017 р.	8
8	Конфлікти на пострадянському просторі Розширити лекційний матеріал більш детальним вивченням проектів федералізації Молдови та автономного статусу в ній Придністров'я.	8
9	Сучасні конфлікти на Американському континенті й конфліктний потенціал регіону. Лекційний матеріал доповнити більш детальним вивченням військових дій збройних лівацьких угруповань в Колумбії і суміжних країнах	7
10	Сучасні конфлікти на Близькому і Середньому Сході та конфліктний потенціал регіону Проаналізувати дії курдських збройних формувань в регіональних конфліктах та процес створення воєнізованої організації «Пешмерга».	7
11	Сучасні конфлікти в Азії та конфліктний потенціал регіону. Розширити лекційний матеріал інформацією про сутність «проблеми Спратлі» як багатостороннього конфлікту Китаю, Тайваню, В'єтнаму, Філіппін, Малайзії, Брунею.	8
12	Сучасні конфлікти в Африці та конфліктний потенціал регіону. Лекційний матеріал доповнити більш детальною інформацією про реакцію світової спільноти на масове вбивство руандійських і бурундійських тутсі.	7
	Разом	90

6. Індивідуальні завдання – не передбачені

7. Методи контролю

При вивченні дисципліни «Сучасні конфлікти та їх прогнозування» застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий та тестовий.

Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на лекціях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на проблемних лекціях, у формі тестування, тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення

модульної оцінки, при проведенні іспиту і враховуються при визначенні підсумкової екзаменаційної оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на підсумкових заняттях та/або виконанням індивідуальної роботи

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- тестові завдання;
- виконання творчих завдань.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення заліку. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин

Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені:

Теоретичне питання 1 – 13 балів

Теоретичне питання 2 – 13 балів

Теоретичне питання 3 – 14 балів

За бажанням студент має можливість обрати тестову форму екзаменаційного білета (білет містить 20 тестових завдань, студент одержує 2 бали за кожен вірну відповідь)

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

8. Критерії оцінювання

Поточний контроль є складовою системи організації навчального процесу. Завданням поточного контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час засвоєння окремого розділу дисципліни. Розділ – це логічно завершена частина теоретичного та практичного навчального матеріалу з навчальної дисципліни. Кожен окремий розділ включає завдання для самостійної роботи, письмові контрольні роботи тощо. Оцінка за розділ – це сума балів, отриманих студентом за виконання всіх видів робіт, передбачених цим розділом.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять, підсумкового контролю за підсумками вивчення розділу. Сума балів, які студент денної форми навчання може набрати за поточним контролем, дорівнює 60.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на підсумкових заняттях.

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією робочою програмою дисципліни «Сучасні конфлікти та їх прогнозування».

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення іспиту в 2 семестрі. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40.

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума модульних оцінок та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів модульних і підсумкового семестрового контролю складає 100.

Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання						Екзамен	Сума
Розділ 1		Розділ 2		Контрольна робота	Індивідуальне завдання	Разом	
T1-3	T4-6	T7-9	T10-12	-	-		
15	15	15	15			60	40
							100

T1, T2 ... – теми розділів.

- Усні відповіді на семінарських заняттях – до 5 б.
- Письмовий експрес-контроль – до 5 б.
- Виконання творчих завдань – до 5 б.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	
90 – 100	відмінно	
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	

9. Рекомендована література

Методичне забезпечення

Лиман С. І. Сучасні конфлікти та їх прогнозування : навчально-методичний комплекс дисципліни для студентів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньої програми «Міжнародні відносини та регіональні студії» / С. І. Лиман. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. 44 с.

Основна література

- 1) Барышников Д. Н. Конфликты и мировая политика / Д. Н. Барышников. М.: АСТ, 2008. 384 с.
- 2) Блищенко В. И. Региональные конфликты и международное право (вторая половина XX - начало XXI века: Учебное пособие / В. И. Блищенко, М. М. Солнцева. М.: «Издательский дом "Городец"». 2005. 495 с.
- 3) Василенко И.А. Политические переговоры: учеб.пособие / И.А. Василенко. М.: Инфра-М, 2010. 396 с.
- 4) Капітоненко М. Міжнародні конфлікти / М. Капітоненко. К.: Либідь, 2009. 352 с.
- 5) Козырев. Г. Политическая конфликтология : учеб. пособие / Г. Козырев. М.: Издат. дом «Форум», 2012. 430 с.
- 6) Ланцов. С. Политическая конфликтология : учеб. пособие / С. Ланцов. СПб: Питер, 2008. 319 с.
- 7) Мандрагеля В. А. Причини та характер воєн (збройних конфліктів): філософсько-соціологічний аналіз: Монографія / В. А. Мандрагеля. К.: ЄУ, 2003. 570 с.
- 8) Никитин А.И. Международные конфликты: вмешательство, миротворчество, урегулирование: ученик / А.И. Никитин. М.: Аспект Пресс, 2017. 384 с.
- 9) Политическая конфликтология : учеб.пособие / под ред. С. Ланцова. СПб. : Питер, 2008. 319 с.
- 10) Проскуріна О.О. Політична конфліктологія / О.О. Проскуріна, О.І. Ладига, Л.І. Ладига. Луганськ: ЛНУ ім. Т. Шевченка 2012. 359 с.

Додаткова література

- 1) Агаєв Н. А. Сучасний тероризм – причини і прояви / Н. А. Агаєв, М. О. Карпов, О. Ф. Хміляр, В. В. Єфімова. К. : Молода нація, 2005. 110 с.
- 2) Арон Р. Мир і війна між націями / Р. Арон. К.: Юніверс, 2000. 450 с.
- 3) Барановский Е.Г. Методы анализа международных конфликтов / Е. Г. Барановский, Н. Н. Владиславлева. М. : Научная книга, 2002. 240 с.
- 4) Барышев А.П. Разрушение Югославии и ООН / А. Барышев. М. : Общество дружбы и развития сотрудничества с зарубежными странами, 2007. 135 с.
- 5) Богатуров А. Д. Экономика и политика в современных международных конфликтах / А. Д. Богатуров. М: Издательство ЛКИ, 2008. 336 с.
- 6) Глобальна та національна безпека : підручник / за заг. ред. Г. П. Ситника. К. : НАДУ, 2016. 764 с.
- 7) Глобальные конфликты нового и новейшего времени. Учебное пособие / Под ред. проф. Н.В. Паниной. М.: МИЭМ, 2005. 117 с.

- 8) Дериглазова Л. В. Ассиметричный конфликт: уравнение со многими неизвестными / Л. В. Дериглазова. Томск: Изд-во Томского университета, 2009. Изд-во Том. ун-та, 2009. 284 с.
- 9) Жирохов М.А. Семени распада: войны и конфликты на территории бывшего СССР. СПб.: БХВ-Петербург, 2012. 688 с.
- 10) Заемский В. Ф. Теория и практика миротворческой деятельности ООН / В. Ф. Заемский. М.: МГИМО, 2008. 220 с.
- 11) Кавтарадзе С. Д. Этнополитические конфликты на постсоветском пространстве / С. Д. Кавтарадзе. М.: Экзамен. 2005. 224 с.
- 12) Коппитерс Б. Европеизация и разрешение конфликтов: конкретные исследования европейской периферии / Б. Коппитерс, М. Эмерсон. М.: Весь мир, 2005. 238 с.
- 13) Малай В. В. Международные аспекты конфликта / В. В. Малай. М.: Наука, 2011. 291 с.
- 14) Никитин А.И. Конфликты, терроризм, миротворчество / А. И. Никитин. М.: Навона, 2009. 232 с.
- 15) Парахонський Б.О. Зовнішня політика України в умовах кризи міжнародного безпекового середовища : аналіт. доп. : [наук. вид.] / Б. О. Парахонський, Г. М. Яворська ; Нац. ін-т стратег. дослідж. К. : НІСД, 2015. 98 с.
- 16) Травина Е. М. Этнокультурные и этноконфессиональные конфликты в современном мире / Е. М. Травина. СПб. Издательство СПбГУ, 2007. 256 с.
- 17) Черновецкий В.М. Запад и Восток: столкновение цивилизаций / В.М. Черновецкий. Ростов н/Д: Феникс, 2007. 331 с.
- 18) Fuller G. E. The Future of Political Islam. New York/Houndmills: Palgrave MacMillan, 2004.
- 19) Galtung J. Peace by Peaceful Means. Peace and Conflict: Development and Civilization. L., 1996. 280 p.
- 20) Gray C. S. War, peace and international relations : an introduction to strategic history / Colin S. Gray. N.Y.: Routledge, 2007. 306 p.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1.Абашидзе А.Х., Солнцев А.М., Агейченко К.В. Мирное разрешение международных споров: современные проблемы [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.bibliorossica.com/book.html?search_query=10311&ln=ru

2. Богатуров А. Д. Экономика и политика в современных международных конфликтах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/206422/>

3. Валевський О.Л., Ішмуратов АТ. Політичний конфлікт у сучасній Україні: культурні виміри, структура, принципи аналізу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.geocities.com/Attiens/Academy/8474/co001.zip>

4. Гаджиев К.С."Большая игра" на Кавказе. Вчера, сегодня, завтра [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.studentlibrary.ru/book/ISBN9785713313661.html>

5. Гапич А. Э. Технологии цветных революций [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://znanium.com/bookread.php?book=460730>

6. Забеліна І. О. Поняття та сутність політичних криз: історико-бібліографічний аналіз – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/564> .

7. Карпович, О. Г. Глобальные проблемы и международные отношения [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://znanium.com/bookread.php?book=490883>

8. Міжетнічні та міжконфесійні конфлікти і їх вплив на сучасний політичний розвиток // Центр дослідження регіональних проблем "Євразія". [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.geocities.com/CapitolHill/Senate/8092/8pesym1.html>

9. Пацук Ю. Проблема врегулювання політичних конфліктів в українському суспільстві [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.cvu.kiev.ua/Ip/021p99u/5_1.html

10. Феллер В. Арабская нефть – сценарий кризиса 2001–2020 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.caspian.ru.

11. Фененко А. В. Современная международная безопасность : ядерный фактор [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rucont.ru/file.ashx?guid=8b07947c-e22f-4cf7-92ee-460a5165b077>

12. Oksenberg Rorty A. The Moral Duty of Promoting Political Conflict / of Philosophy - 1995. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ed.uiuc.edu/EPS/PES-yearbook/95_docs/rorty.html

11. Особливості навчання за денною формою в умовах продовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі Moodle (<http://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1584>) проводяться практичні

(семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 10% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборonoю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) **скласти екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle.**